

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

KE4 – Processes, Assurance & Ethics

සැප්තැම්බර් 2015

A කොටස

1 වන කොටස

පිළිතුරු 01

1.1

අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	1.1.2
ව්‍යාපාර සංවිධානයක ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන් හඳුනාගැනීම වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර C	

1.2

අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	1.2.2
ව්‍යාපාර අවදානම් කළමනාකරණය නිර්වචනය කිරීම වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර C	

1.3

අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	2.1.1
සැපයුම්කරුවන් තේරීම හා ඇගයීම, අයවැය පාලනය ඇණවුම් කිරීම, භාණ්ඩ ලැබීම හා ගෙවීම් කිරීම වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර D	

1.4

අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	2.2.3
වැටුප් ක්‍රියාවලියෙහි උප ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ ව්‍යාපාර අවදානම් තක්සේරු කිරීම වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර B	

1.5

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය	2. 2.1
බඳවාගැනීම්, වැටුප් පිළියෙල කිරීම හා ගෙවීම වැනි වැටුප් ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් හඳුනාගැනීම	
වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර	A

1.6

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය	3.1.1
ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලියක අරමුණු ඉටුකරගැනීමේදී අභ්‍යන්තර පාලනයන් නිර්මාණය කිරීමේ සම්බන්ධයේ ඇති වැදගත් කම හඳුනාගැනීම.	
වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර	A

1.7

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය	3.4.1
දෙන ලද ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලියක අභ්‍යන්තර පාලනවල ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කිරීම.	
වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර	B

1.8

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය	5.1.2
මූලිකාංග, අරමුණු, විෂය පථය ආදිය ඇතුළුව සහතිකවීමේ රාමුවේ ප්‍රධාන කේෂ්ත්‍රයන් පැහැදිලි කිරීම.	
වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර	C

1.9

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය	5.2.1
පරිච්ඡේදයේ යෙදෙන්නෙකු විසින් සහතිකවීමේ සේවාවන් සපයනු ලබන අවස්ථා පැහැදිලි කිරීම.	
වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර	D

1.10

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය	5.4.1
විගණන සාක්ෂි නිර්වචනය කිරීම	
වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුර	A

පිළිතුරු 02

2.1	අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	1.3.1
<p>අස්තිත්වයක් මුහුණපාන විවිධාකාර අවදානම් හඳුනාගැනීම (අස්තිත්වයක අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරය තුළින් පැනනගින අවදානම් ඇතුළුව)</p> <ul style="list-style-type: none"> - උද්ධමන අනුපාතිකය ඉහළ යාම - සමාගමේ වියදම් වැඩිවීම (වැටුප් හා වෙනත් වියදම්) - දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ (ද.දේ. නි) වර්ධන වේගය අඩුවීම. සමාගමේ භාණ්ඩ වලට ඇති ඉල්ලුම අඩුවීම. - විදේශ විනිමය අනුපාතයේ වෙනස්වීම් - ආනයන වියදම් වැඩිවීම, අපනයන සඳහා මිලගණන් අඩුවීම. - පොළී අනුපාතවල වෙනස්වීම් - මූල්‍ය වියදම් ඉහළයාම. - බදු අයකිරීමේ ප්‍රතිපත්ති - පිරිවැය වැඩිවීම, ලාභය අඩුවීම. 		
2.2	අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	1.6.3
<p>ක්‍රියාවලීන් හා ව්‍යාපාර කටයුතුවල සම්බන්ධීකරණය සහතිකකර ගැනීම පිණිස සැලසුම්කර ඇති අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධතා කිරීමේ යාන්ත්‍රණයන් හඳුනාගැනීම.</p> <p>සමාගමේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වයට පහත සඳහන් ආකාරවලින් එහි අභ්‍යන්තර පාලනයේ සම්බන්ධීකරණය සම්බන්ධතා කළ හැකිය.</p> <ul style="list-style-type: none"> • සෘජු නිරීක්ෂණය හා අත්දැකීම් • සමාගමේ අනෙකුත් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු මගින් ලබාදෙන වාර්තාවලින් • බාහිර විගණකයන්ගේ වාර්තා මාර්ගයෙන් • ආයතනය තුළ අභ්‍යන්තර විගණන අංශයක් ඇත්නම් අභ්‍යන්තර විගණකයන්ගේ වාර්තා මාර්ගයෙන් 		

2.3	අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	2.3.3
<p>මුදල් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ උපක්‍රියාකාරකම් වලින් පැන නගින ව්‍යාපාර අවදානම් තක්සේරු කිරීම.</p> <p><u>අවදානම්</u></p> <ol style="list-style-type: none"> I. ලැබීම් වැරදියට සටහන් කිරීම. II. සිල්ලර වෙළඳසැලට දවසතුල ලැබුණ මුදල් සයල්ලම බැංකුගත නොකිරීමට ඉඩ තිබීම. III. මුදල් සොරකම්වලට භාජනය විය හැකිවීම. IV. ලැබුණ මුදලට වඩා අඩු මුදල් ප්‍රමාණයන්ට ලදුපත් නිකුත් කිරීම. 		

2.4	අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	2.1.3
<p>සැපයුම් ක්‍රියාවලියෙහි උප ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ ව්‍යාපාර අවදානම් තක්සේරු කිරීම.</p> <p><u>ඉටුකර නොමැති පාලන ක්‍රියාකාරකම් :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • විශේෂිත කාර්යය සඳහා අදාළ භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් හා ගුණාත්මකභාවයෙන් පිළිගත හැකි ද යන්න පරීක්ෂා නොකිරීම - අනුමත කිරීම. • ලැබුණු සියළුම භාණ්ඩ සඳහා භාණ්ඩ ලැබීම් පත්‍ර (GRN) නිකුත් කෙරේ. ඇණවුම් කළ භාණ්ඩ ලැබී ඇත්ද යන්න හෝ භාණ්ඩ අඩුවෙන් හෝ වැඩියෙන් ලැබී ඇත්ද යන්න පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක නොවේ. <p><u>අවදානම්</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ඇණවුම් කළ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩියෙන් හෝ අඩුවෙන් භාණ්ඩ බාරගැනීම් 2. භාණ්ඩ අවශ්‍ය ගුණාත්මකභාවයෙන් අඩු ඒවා විය හැකි අතර එය නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා අයහපත් ලෙස බලපෑ හැකිය. 		

2.5	අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	2.5.2
<p>තොග කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට අදාළ උප ක්‍රියාවන් හා සම්බන්ධ ව්‍යාපාරික අවදානම් තක්සේරු කිරීම.</p> <p>ප්‍රවේශය සීමාකිරීම : - මෙයින් භාණ්ඩ අයිතමයන් පිළිබඳව භෞතික ආරක්ෂාව සහතික කෙරේ. - තොග අයිතමයන් සොරකම් කිරීම / අයථා පරිහරණය වලක්වයි.</p> <p>ගබඩාවෙන් භාණ්ඩ නිකුත් කිරීම : - බලය නොලත් පුද්ගලයන්ට භාණ්ඩ අයිතම් නිකුත් කිරීම වලක්වාලයි.</p>		
2.6	අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	3.2.1
<p>අභ්‍යන්තර පාලනයේ මෙහෙයුම් (ක්‍රියාවට නැංවීමේ) සම්බන්ධයේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කිරීම.</p> <p>I. කලට වේලාවට ඇණවුම්ගත භාණ්ඩ භාරදීම ගැන සහතිකවේ.</p> <p>II. කළමනාකාරීත්වයට මෙහෙයුම්/ක්‍රියාවලි පද්ධතීන්වල ඇති අඩුපාඩුකම් අනාවරණය කරගැනීමට හැකිවේ. උදා : භාණ්ඩ බාරදී ඇතත් එය පද්ධතියේ යාවත්කාලීන කර නොතිබීම.</p> <p>III. සැපයුම්කරුවන්ගේ කාර්යසාධනය ගැන ඇගයීමක් කළහැකි අතර ප්‍රමාද සැපයුම්කරුවන් සමඟ භාණ්ඩ සැපයීම ගැන එකඟාචයකට පැමිණීමට හෝ වෙනත් සැපයුම්කරුවකු තෝරාගැනීමට පියවර ගත හැකිය.</p> <p>IV. වැදගත් තොග අයිතමයක් තොගයේ නොමැතිවීමේ අවදානම මගහැරීම.</p>		
2.7	අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	3.3.1
<p>දෙන ලද ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලියක පාලන අරමුණු ඉටුකර ගැනීමේදී පරිගණක පොදු පාලනයන් සහ යෙදුම් පාලනයන් (භාවිත පාලන) ගේ වැදගත්කම පැහැදිලි කිරීම.</p> <ul style="list-style-type: none"> අනුමත ගණුදෙනුකරුවන්ගේ සහ සම්මත මිල ලැයිස්තු වලට අනවසරයෙන් වෙනස්කම් කිරීම වලක්වයි. අනුමත නොකළ ගණුදෙනුකරුවන්ට ඊකුණුම් කිරීම වලක්වයි. ගණුදෙනුකරුවන්ගෙන් වැරදි මිලගණන් අයකිරීම වලක්වයි. මිල ලැයිස්තුවල රහස්‍යභාවය පවත්වාගත හැක. 		

2.8 අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	4.1.1
නීතිය, ආචාරධර්ම හා සදාචාරය අතර ඇති වෙනස්කම් හඳුනාගැනීම.	
<u>ආචාරධර්ම</u>	<u>නීති හා රෙගුලාසි</u>
මෙය නීතියක් නොවේ.	එය නීතියකි.
කළමනාකාරිත්වය විසින් අවශ්‍ය කෙරෙන සේවකයන්ගේ හැසිරීමය.	මෙය රටේ පවතින නීතියෙන් නියම කර ඇති ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයකි.
ආචාරධර්මය වටිනාකම් ස්ථාපනය කරන විට පුද්ගලයන්/සමාගම් විසින් නෛතික අවශ්‍යතාවලට අනුකූලවීමට නිරායාසයෙන් යොමු කෙරේ.	

2.9 අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය	5.3.2
ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුව විගණනයක් ඉටුකිරීමේ අවශ්‍යතාවය පැහැදිලි කිරීම.	
(අ)	විගණනයේ පරමාර්ථය සඳහා සහ විගණන මතයකට එළඹීම සඳහා යෝග්‍ය හා අවශ්‍යයයි සලකන ලබන ප්‍රමිතියකට අනුව විගණකයන් විසින් විගණන ඉටුකරනු ලැබීම.
(ආ)	විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයින්ට විගණන වෘත්තියේ ඇති විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව ඉටුකරන ලද විගණන වැඩ පදනමට විගණකගේ මතය ප්‍රකාශකර ඇතැයි යන බව අවබෝධවීම.
(ඇ)	විගණනයන් ඉටුකළ යුතු ආකාරය දැක්වෙන ප්‍රමිතීන් භාවිතයේ තිබීම නිසා මහජනතාව තුළ බාහිර විගණනය ගැන ඇති විශ්වාසය වැඩිවේ.
(ඈ)	විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුව විගණනය කිරීම නිශ්චිත ව්‍යාපාර ව්‍යවසායයන් සඳහා සහ ඇතැම් සීමාසහිත සමාගම් සඳහා ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයක් වීම.

මූලිකාංග, අරමුණු, විෂය පථය ආදිය ඇතුළුව සහතිකවීමේ රාමුවේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයන් පැහැදිලි කිරීම.
යෝග්‍ය විෂය කරුණක තිබෙන ලක්ෂණ :

1. හඳුනාගත හැකි බව - විෂය කරුණ කාර්යභාරය සඳහා හඳුනාගෙන ඇති නිර්ණායකවලට එරෙහිව ඒකාකාරීව මැනීමට හෝ ඇගයීමට හැකි විය යුතුය.
2. රැස්කරගත හැකි බව - රැස්කරගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටිවලින් විෂයකරුණට අදාළ තොරතුරු රැස්කරගතහැකි විය යුතු අතර එමගින් සහතිකවීමේ කාර්යභාරයේ පරමාර්ථ සඳහා ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය සාක්ෂි ලබාගැනීමට හැකි විය යුතුය.

2 වන කොටස

පිළිතුරු 03

ඉගෙනුම් වලය :1.5.3

අස්තිත්වයක ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි මට්ටමේදී අවදානම් තුනි කිරීමෙහිලා අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය සිදුකරන කාර්යභාරය හඳුනාගැනීම

(අ) ආයතනයක අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය මගින් එහි ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි හා මෙහෙයුම් මට්ටමේ ඇති අවදානම් අඩුකරනු ලබයි. මිලදීගැනීමේ ක්‍රියාවලියෙහි බොහෝ අවදානම් තිබේ. ඊටායින් සමහරක් නම් :

- I. නුසුදුසු සැපයුම්කරුවකු තෝරාගැනීම.
- II. අනවශ්‍ය භාණ්ඩ සඳහා ඇණවුම් කිරීම.
- III. තත්වයෙන් බාල ද්‍රව්‍ය සඳහා ගෙවීම් කිරීම.
- IV. වැඩි මිලට භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම.
- V. වංචා හා වැරදි.

(ආ) සමාගමේ මිලදීගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ ශක්තිමත් අභ්‍යන්තර පාලන ස්ථාපනය කළහොත් ඊටා අවදානම් අඩුකිරීමට උපකාරීවේ. ඊටා පහත සඳහන් කේෂ්ත්‍රයන්හි අපේක්ෂිත අරමුණු ලබාකර ගැනීම පිළිබඳව සාධාරණ තහවුරුවක් සැපයෙනු ඇත.

- මිලදීගැනීමේ සම්ප්‍රදායිකතාවය හා කාර්යක්ෂමතාවය - සුදුසු අවස්ථාවේ සුදුසු මිලකට මිලදී ගැනුම් කළ හැකිය.
- මූල්‍ය තොරතුරුවල විශ්වාසනීයත්වය - මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදි මෙන්ම දෝෂවලින් තොර විය හැක.
- මිලදී ගැනුම්වලට අදාළ නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලවීම.

(ඇ) අභ්‍යන්තර විගණකයන් අභ්‍යන්තර පාලනයන් පිළිබඳ තොරතුරු හා නිර්දේශ කළමණාකාරීත්වය වෙත සපයයි. ඔවුන්ට අභ්‍යන්තර පාලන සම්බන්ධයෙන් සෘජු වගකීමක් නැත. අභ්‍යන්තර විගණකයන් වගකීම් වන්නේ දෙන ලද වාර්ෂික විගණන සැලැස්මට අනුව සන් කොන්ස්ට්‍රක්ෂන් පොදු සමාගමේ (PLC) අභ්‍යන්තර පාලනය විමර්ශනය කර එහිදී සොයාගත් කරුණු ඊ සඳහා වූ නිර්දේශ සමඟ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය/විගණන කමිටුව වෙත වාර්තා කිරීමය.

(ඈ) සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සම්ප්‍රදායික පිළිබඳ අවසන් වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත පැවරේ. සමාගමට සම්ප්‍රදායික අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් පවතින බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකිව යුතුය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ නිර්මාණය සහ සම්ප්‍රදායික සමාලෝචනය කළ යුතුය. මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අභ්‍යන්තර විගණකයන්ගේ සහාය ලබාගත හැක. අවසානයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කොටස් හිමියන්ට මේ පිළිබඳව වගකිව යුතුවේ.

පිළිතුරු 04

ඉගෙනුම් වලය : 4.2.2 / 4.2.3

අවංකභාවය, අරමුණුගතභාවය, වෘත්තීය නිපුණතාවය හා නිසි සැලකිල්ල රහස්‍යභාවය හා ස්වාධීනත්වය පැහැදිලි කිරීම.

ගැටුම්කාරී ලැබ්බේදැයි, යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම හා පිළිගැනීම වැනි ව්‍යාපාර කටයුතුවලදී ගණකාධිකාරීවරයකුට මනුෂ්‍යදීමට සිදුවන ආචාරධර්ම ගැටළු පැහැදිලි කිරීම.

- (අ) - ස්වයංඇල්ම මත තර්ජන
- ස්වයංසමාලෝචන තර්ජන
- උපදේශන මත තර්ජන
- සුහදශීලීවීමේ තර්ජන
- බිය ගැන්වීමේ තර්ජන

(ආ) අවංකභාවය : ව්‍යාපාරික සම්බන්ධතාවලදී සෘජුව හා අවංකව කටයුතු කළ යුතුය. විකුණුම් විධායකගේ යෝජනාවට මා එකඟ වුවහොත් මා අවංකභාවය යන මූලධර්මය කඩකරනු ඇත.

අරමුණුගතභාවය : සාමාජිකයන් ඔවුන්ගේ වෘත්තීය හෝ ව්‍යාපාරික තීරණ ගැනීමේ දී පක්ෂග්‍රාහී නොවිය යුතු අතර හෝ වෙනත් පුද්ගලයන්ගේ බලපෑම්වලට යටත් නොවිය යුතුය.

වෘත්තීය හැසිරීම : සාමාජිකයන් අදාළ නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු අතර සිය වෘත්තීය අපකීර්තියට පත්වන අන්දමේ කිසිම ක්‍රියාවක් නොකළ යුතුය.

(ඇ) ස්වයංඇල්ම මත තර්ජනය : විකුණුම් විධායකගේ යෝජනාවට එකඟ වුවහොත් මට මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයක් ලැබෙනු ඇත.

ආරක්ෂක පියවර : ගතහැකි එකම ආරක්ෂක පියවර නම් වෘත්තීය ආචාර ධර්මවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීමය. එනම් යෝජනාව පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතුය.

පිළිතුරු 05

අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය :	5.5.2 / 5.5.3
පාලන පරීක්ෂණ සහ තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටීන් වල තේරුම හා ඒවා අතර වෙනස පැහැදිලි කිරීම.	
විගණන සාක්ෂි රැස්කර ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන විවිධ විගණන ක්‍රියාපටිපාටීන් ලැයිස්තුගත කිරීම.	

(අ) පාලන පරීක්ෂණ හා තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටීන් අතර වෙනස :

පාලන පරීක්ෂණ යනු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවප්‍රකාශයන් ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා ඇති අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ සම්බදායකත්වය පිළිබඳව කරන පරීක්ෂාවන්ය. මේවා ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශයන් වැළැක්වීමට හෝ හෙළිදරව් කරගැනීමට හා නිවැරදි කරගැනීමට පවත්නා අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ සම්බදායකත්වය ඇගයීම සඳහා නිර්මාණය කළ විගණන ක්‍රියාපටිපාටීන් වේ.

තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටීන් විස්තරාත්මක පරීක්ෂාවන් සහ විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියාපටිපාටි යන ඒවායින් සමන්විත වේ. මේවා ඉටුකරනුයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා ගතකර ඇති ඉලක්කම් වල ඇති ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශයන් හෙළිදරව් කරගැනීම සඳහාය.

පාලන පරීක්ෂණ ක්‍රියාවට නැංවීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන අතර සෑම ප්‍රමාණාත්මක ගණුදෙනු හා ගිණුම්ශේෂ සඳහා තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටීන් ක්‍රියාවේ යෙදවිය යුතුය.

විගණනකට අභ්‍යන්තර පාලනයන්හි සම්බදායකත්වය කෙරෙහි විශ්වාසය තැබියහැකි නම් ඔහුට තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටීන් අඩුකර ගත හැකිවේ. කෙසේ වුවද සමහර තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටිද ක්‍රියාවට නැංවීම අත්‍යවශ්‍ය විය හැකිය.

- (ආ) - ප්‍රති ඉටුකිරීම (Reperformance)
 - පරීක්ෂා කිරීම
 - නිරීක්ෂණය
 - විමසීම්

(ඇ) අනුක්‍රමික අංක පිළිවෙල පරීක්ෂා කිරීම් : ඉන්වොයිසි ලැයිස්තුවක් ලබාගෙන ඒවායේ අනුක්‍රමික අංක පිළිවෙල පවත්වාගෙන ඇත්දැයි තහවුරු කරගැනීම සඳහා පරීක්ෂා කිරීම.

ඉන්වොයිසි අනුමත කිරීම : කාල පරිච්ඡේදය තුළ නිකුත්කර ඇති ඉන්වොයිසිවල නියැදියක් තෝරාගෙන විකුණුම් කළමණාකරු වටා අනුමත කරන ඇත්දැයි යන්න ගැන සාක්ෂි පරීක්ෂා කිරීම.

(ඈ) විකුණුම් පිළිබඳව කරනු ලබන තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටීන් :

- විකුණුම් සම්බන්ධව වෙන්කිරීමේ/පිටමං කිරීමේ ක්‍රියා පිළිවෙත ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ඉන්වොයිසි අදාළ මූලාශ්‍ර ලියවිලි සමඟ සවිස්තරව පරීක්ෂා කිරීම.
- ඇත්ත වශයෙන්ම විකුණුම් සිදුවූ බැව් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා පසුකාලයේ ආපසු ච්චිම් පරීක්ෂා කිරීම.
- පොදු ලෙජරය සමඟ විකුණුම් ලෙජරය සැසඳීම.
- විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියා පටිපාටි ඉටු කිරීම උදා : අනුපාත, උපනත විශ්ලේෂණය

පිළිතුරු 06

ඉගෙනුම් වලය :5.5.4

විගණන සාක්ෂියක් ලෙස යොදා ගැනීමේදී තොරතුරක අදාළත්වය සහ විශ්වාසවන්තභාවය විගණක සලකා බලන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කිරීම.

(අ) අදාළත්වය යනුවෙන් අදහස්වන්නේ පරීක්ෂාවට භාජනය කරන සඳුන්වුම් හා විගණන පටිපාටිවල පරමාර්ථය අතර තර්කානුකූල සම්බන්ධයක් ඇත්දැයි සලකා බැලීමයි. උදාහරණයක ලෙස පසුකාලීන ගෙවීම් මුදල් ලැබීම් සමඟ හරිවැරදි බැලීමෙන් ණයගැතිකම මුදල් අයකර ගත හැකිද යන්න ගැන පරීක්ෂා කිරීමයි. මෙම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඉන්වොයිසි වැනි තහවුරු කිරීමේ ලියවිලි අදාළ නොවේ. ලබාගන්නා සාක්ෂිය වලඹෙන නිගමනය සඳහාද අදාළ විය යුතුය.

විශ්වාසවන්තභාවය: විශ්වාසවන්තභාවය තීරණය වන්නේ තොරතුරු පිළියෙල කිරීම හා ඒවා නඩත්තු කිරීම පිළිබඳව ඇති පාලනය ඇතුළුව ඒවායේ ප්‍රභවය සහ ස්වභාවය අනුවය. උදා: අභ්‍යන්තර ප්‍රභවයන්ගෙන් ලැබෙන, තොරතුරුවලට වඩා බාහිර ප්‍රභවයන්ගෙන් ලැබෙන ඒවා විශ්වාසදායී වේ. තහවුරු කිරීමේ ලියවිලිවල මුල් පිටපත් ඒවායේ ජායා පිටපත්වලට වඩා විශ්වාසදායී වේ. එකතු කරගනු ලැබූ සාක්ෂි විගණන මතය පදනම් කර ගැනීම සඳහා ද විශ්වාසදායී විය යුතුය.

(ආ) වාහන ලියාපදිංචි කිරීමේ පොත් අස්ථානගත වී ඇත්නම් නිලධාරී පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කළ හැක.

- මෝටර් රථවල රක්ෂණ ඔප්පු , දුම් පරීක්ෂණ ලියවිලි, මිලදීගැනීමේ ලියවිලි.
- රජයේ බලධාරීන්ගෙන් ලබාගෙන ඇති (පළාත් රාජ්‍ය බලධාරීන්) ආදායම් බලපත්‍ර.
- මෝටර් රථ ප්‍රවාහන කොමසාරිස්ගෙන් ලබාගත් සහතික කළ පිටපතක්.

(ඇ) ජායා පිටපත් ඉදිරිපත් කිරීම නිසා වාහන මිලදී ගැනීමට ගෙවූ මුදල පිළිබඳ සැකයක් ඇති කරයි. මුල් පිටපත වෙනුවට ජායා පිටපතක් ඉදිරිපත් කරන්නේ ඇයි. මිලදීගන්නා ලද මෝටර් කාර් රථ දෙක කුඩා ඒවා වන අතර ඒවායේ දක්වා ඇති මිල ඉතා අධික බවත් පෙනේ. වත්කම්වල අගය වැඩියෙන් පෙන්වීමේ අරමුණින් නිවැරදි අගය පොත්වල සටහන් නොකරන්නට ඇති බැවින් මිලදී ගැනීමට අදාළ මුල් ලියවිලි ඉදිරිපත් නොකරන්නට ඇත.

(ඈ) වෘත්තීය සංශය දෘෂ්ඨිය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයට (අවප්‍රකාශනයන්) තුඩු දිය හැකි තත්වයන්හි පැවැත්ම හඳුනා ගනිමින් වෘත්තීය සංශය දෘෂ්ඨියකින් යුතුව විගණක විගණනයන් සැලසුම්කර ඉටුකළ යුතුය. වෘත්තීය සංශය දෘෂ්ඨිය යනු ප්‍රශ්නාත්මක මතයකින් යුතුව වැරදි හා වංචා හේතුවෙන් පැනනැගිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශන ඇතිවිය හැකි තත්වයන් පිළිබඳව අවධානය යොමුකරමින් හා විගණන සාක්ෂි විවේචනාත්මක තක්සේරුවකට ලක්කරමින් කටයුතු කිරීමයි.

3 වන කොටස

පිළිතුරු 07

ඉගෙනුම් වලය :	2.4.2 / 2.5.2
<p>දේපල, පිරිසත හා උපකරණ කළමනාකරන ක්‍රියාවලියට අදාළ උපක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ ව්‍යාපාර අවදානම් තක්සේරු කිරීම.</p> <p>තොග කළමනාකරන ක්‍රියාවලියට අදාළ උප ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ ව්‍යාපාර අවදානම් තක්සේරු කිරීම.</p>	

(අ) ඇසිරීමේ උපකරණ :

මේවා එතරම් බරක් නැති (සිද්ධියේ දැක්වෙන පරිදි) උපකරණ වන අතර පහසුවෙන් අතේ ගෙනයා හැකිය. එම නිසා ඒවා සොරකම් කිරීමේ අවදානමක් ඇත. ඒවාට හොතිකව ප්‍රවේශවීමේ අවදානම ඇති බැවින්, හොතික පාලන අවශ්‍ය වේ.

- යන්ත්‍රෝපකරණ පැරණි බැවින් නඩත්තුව සඳහා වැඩි වියදමක් දැරීමට සිදු වේ.
- මෙම වත්කම් මිලදීගෙන ඇත්තේ කාලයකට පෙරය. එම නිසා අවත් වත්කම් මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. එම නව මිලදීගැනීම් සඳහා අවශ්‍ය මුදල් සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් අයවැයේ ප්‍රතිපාදන සැලසීමේ අවශ්‍යතාවය ගැන කළමනාකාරීත්වය දැනසිටීම අවශ්‍ය වේ.
- විධිමත් අනුමැතියකින් තොරව මෙම වත්කම් විකිණීමේ අවදානමක් ඇත. එමෙන්ම විකුණුම් වලින් ලැබියයුතු නියමිත මුදල් ප්‍රමාණය නොලැබීමට හැකිය.
- හානියට පත්වූ හෝ සොරකම් කළ අයිතම් කිසිවක් වේ නම් ඒවා නිසිපරිදි හඳුනාගැනීමේ හා නිසිපරිදි ඒවා ගිණුම්වල විද්‍යාමාන නොවීමේ හැකියාව ඇත. (පොදු ලෙජරය සමඟ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය සැසඳීම)

- මෝටර් වාහන - මෝටර්වාහන අපේක්ෂිත පරමාර්ථය හැර වෙනත් පරමාර්ථ සඳහා භාවිතා කිරීමේ (අයවා පරිහරණය) අවදානමක් ඇත.
- හදිසි අනතුරුවලට භාජනය වීම, වාහනවලට හානි වීම සහ පොදු දේපල හා වෙනත් දේපලවලට (රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික) අලාභ හානි ඇතිවීමේ අවදානම.

(ආ) ස්ථාවර වත්කම් භෞතික සත්‍යාපනය කිරීමේදී ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය භාවිතා කළ හැකිය.

ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් තිබේ නම් :

- වත්කම් හඳුනාගැනීම පහසු වේ. (කේත අංක ඇති බැවින්)
- ස්ථාවර වත්කම තිබෙන ස්ථානය හඳුනාගත හැකිය.
- යම් වත්කම් නැතිවීමක් සිදුව ඇත්නම් එය හඳුනාගැනීම (වත්කම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ විද්‍යාමාන වුවත් භෞතිකව එය නොතිබීම)
- ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ දැක්වෙන ස්ථාවර වත්කම් වල භෞතික පැවැත්ම තහවුරු කරගත හැක.

- (ඇ) - ගබඩාවේ සිට රටපුරා පිහිටි මෙහෙයුම් ඒකක වෙත තොග බෙදාහැරීමට අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වේ.
- තොගවලට ඇති භෞතික අවදානම.
 - තොග සොරාගැනීම් හා හානිවීමේ අවදානම
 - වැදගත් තොග අයිතමයක් තොගයේ නොමැතිවීමේ අවදානම - පරිගණක පද්ධතිය නිසි පරිදි යාවත්කාලීන නොකළහොත් තේ මිලදී ගැනීම් සඳහා කුමන අවස්ථාවේ දී ඇණවුම් නිකුත් කළ යුතුද යන්න ගැන කළමණාකාරිත්වයට දැනගැනීමට නොහැකි වේ.
 - වැඩිමනත් තොග මට්ටම් පැවතීමේ අවදානම (සමහර තොග අයිතම අලෙවි නොවීම)
 - තොග වාර්තාවල වැරදි පැවතීමේ අවදානම.

- (ඈ) - තොග ගණන් ගැනීම සඳහා යම් නිශ්චිත කාලවේලාවක් නියම කර ගත යුතුය.
- ගණන් ගන්නා ලද තොග අයිතමවල විස්තර ගණන් ගැනීමේ පත්‍රිකාවල සටහන් කරගත යුතුය.
 - මෙම ගණන් ගැනීමේ පත්‍රිකා තොග ගණන් ගැනීමට කලින් අනුක්‍රමිකව අංක කරගත යුතුය.
 - සෑම ගණන් ගැනීමේ කණ්ඩායමකම එක් පුද්ගලයෙකු තොග හඳුනාගැනීම හා ගණන් කිරීම සිදුකළ යුතු අතර වෙනත් පුද්ගලයෙකු එම විස්තර තොග ගණන් ගැනීමේ පත්‍රිකාවල සටහන් කළ යුතුය. (රාජකාරි බෙදා වෙන් කිරීම)
 - ගණන් කළ තොග අයිතමවලට ලකුණක් යෙදිය යුතුය. එමගින් නැවත වරක් ගණන් ගැනීමේ අවදානම අඩු කරයි.
 - ගණන් කිරීම අවසානයේදී සෑම ගණන් ගැනීමේ කණ්ඩායමක්ම සම්පූර්ණ කරන ලද ගණන් ගැනීමේ පත්‍රිකා ගණන්කිරීම බාර කළමණාකරුට බාරදිය යුතුය.
 - අනතුරුව එක් එක් තොග අයිතමයේ එකතුව පෙන්නුම් කෙරෙන පරිදි තොග ගණන් ගැනීමේ පත්‍රිකාවල විස්තර වාර්තාකර ගත යුතුය.

(ඉ) හෙමින් අලෙවිවන තොග පැවතීමෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ විකුණුම් පහත වැටී ඇති බැව් හෝ විකුණුම් මිල බල පා ඇති බවයි. තේ සඳහා කළ ඉකුත්වීමේ දිනයක් ඇති බැවින් ඒවා විකුණාගත නොහැකි වුවහොත් එම නිෂ්පාදන යල් පැනීමට ලක් වේ.

දැනට තොග අගය කරනුයේ ඒවායේ පිරිවැයට බව පෙනේ. LKAS - 2 අනුව තොග ඒවායේ පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකින් අඩු අගයට අගය කළ යුතු වේ. දැනට පවතින තත්ත්වය අනුව තොගයේ පිරිවැය ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට වඩා වැඩිය. එම නිසා කළමණාකාරිත්වය එම නිෂ්පාදනවල ඇස්තමේන්තුගත විකුණුම් මිල සහ ඒවා අලෙවි කිරීමට දැරීමට සිදුවෙතැයි සිතන පිරිවැය සැලකිල්ලට ගෙන ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය තීරණය කළ යුතුය. ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය පිරිවැයට වඩා අඩුනම් කළමණාකාරිත්වය තොගය ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට අගය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙත්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකිය යුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙතත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛනයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.